

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 13Csp/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323201572
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Lacová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8323201572.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou: JUDr. Lucia Lacová, v spore žalobcu: A. XXXX, k.s., so sídlom kancelárie B. C. X, XXX XX D., zapísaná v Zozname správcov MS SR pod zn. č. 2009 ako správa úpadcu E., F. G. H., so sídlom I. C. X/X, XXX XX D. - J., IČO: XXXXXXXX, právne zastúpený advokátskou spoločnosťou: VIVID LEGAL, s.r.o., so sídlom Plynárenská č. 7/A, 821 09 Bratislava - Ružinov, IČO: 36807915, proti žalovanej 1/: G. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom K. C. XX, XXX XX L., a žalovanému 2/: I. D., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom K. C. XX, XXX XX L., v konaní o zaplatenie 4.280,14 Eur so prísł., takto

rozhodol:

I. Žalovaní 1/ a 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu vo výške 3.351,40 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne :

zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.06.2020 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.07.2020 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.08.2020 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.09.2020 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.10.2020 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.11.2020 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.12.2020 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.01.2021 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.02.2021 do zaplataenia
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.03.2021 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.04.2021 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.05.2021 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.06.2021 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.07.2021 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.08.2021 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.09.2021 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.10.2021 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.11.2021 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.12.2021 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.01.2022 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.02.2022 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.03.2022 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.04.2022 do zaplataenia,
zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.05.2022 do zaplataenia,

v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100,00 Eur splatných vždy do 15-teho dňa príslušného kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplataenie čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnena.

II. Súd žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Súd žiadnej zo strán n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 23.05.2023 bol Okresnému súdu Humenné doručený návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 4.280,14 Eur s príslušenstvom a o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 642,45 Eur, ktorým sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia tak, aby súd zaviazal žalovaných povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu istiny vo výške: 4.280,14 Eur, sumu zmluvných úrokov vo výške 21,33 % ročne, t.j. celkovo vo výške 2.242,66 Eur, zmluvnú pokutu vo výške 10 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru, t.j. celkovo vo výške 642,45 Eur, zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy vo výške 253,03 Eur od 01.10.2022 do zaplatenia a zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo súm omeškaných splátok úveru, t. j. zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.06.2020 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.07.2020 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.08.2020 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.09.2020 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.10.2020 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.11.2020 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.12.2020 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.01.2021 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.02.2021 do zaplatenia zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.03.2021 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.04.2021 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.05.2021 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.06.2021 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.07.2021 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.08.2021 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.09.2021 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.10.2021 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.11.2021 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.12.2021 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.01.2022 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.02.2022 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.03.2022 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.04.2022 do zaplatenia, zo sumy 136,19 Eur odo dňa 20.05.2022 do zaplatenia, nákladov za vystavenie listovej upomienky vo výške 14,00 Eur, a to všetko v prospech bankového účtu žalobcu, vedeného v E. E., F., IBAN: E. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, v lehote do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu a povinnosťou nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 599,68 Eur pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, a to v prospech bankového účtu právneho zástupcu žalobcu – advokátskej kancelárie VIVID LEGAL, s. r. o., vedeného v M. D., F., E. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, v lehote do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu.

Uplatnený nárok žalobca odôvodnil nasledovne tým, že žalobca je správca konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti E., a. s. v konkurze, na majetok ktorej bol Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 vyhlásený konkurz (ďalej len „Uznesenie“). Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 zo dňa 29.09.2022. Dňa 29.09.2022 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 pod číslom K056351 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 (ďalej len „Uznesenie o vyhlásení konkurzu“), ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku I. rozhodol o vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti E., a. s. v konkurze. Dňa 04.05.2023 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 85/2023 pod číslom K024068 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.04.2023, sp. zn. 31K/25/2022 (ďalej len „Uznesenie 2“), ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku II. rozhodol o tom, že do funkcie správcu ustanovuje spoločnosť A. XXXX, k. s., so sídlom kancelárie: B. X, XXX XX D., číslo správcu: 2009. Spoločnosť A. XXXX, k. s., ako správca úpadcu udelil dňa 05.05.2023 advokátskej kancelárii VIVID LEGAL, s. r. o. plnomocenstvo na zastupovanie Žalobcu vo veci súdneho a mimosúdneho vymáhania nároku na zaplatenie dlhu žalovaného.

Žalovaný je fyzická osoba, ktorej Žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo (variabilný symbol) XXXXXXXXXX uzavretej dňa 10.11.2017 medzi žalobcom a žalovaným poskytol spotrebiteľský úver nasledovne: istina vo výške 5.000,00 Eur (článok II. Zmluvy), zmluvný úrok vo výške 18,93 % p.a. (článok II. Zmluvy). Žalovaný úver k dnešnému dňu nesplatil.

Žalobca na základe Zmluvy poskytol žalovaným úver. Žalovaní sa zaviazali splácať úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 136,19 Eur. Žalovaní sa dostali so splácaním úveru do omeškania. Žalobca upomienkou č. 1 zo dňa 26.05.2018 vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru, ako aj na úhradu nákladov za vystavenie upomienok v zmysle Sadzobníka poplatkov žalobcu a súčasne upozornil žalovaných, že si žalobca uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Žalobca výzvou s názvom „Posledná výzva“ zo dňa 23.06.2018 vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru a súčasne upozornil žalovaných, že (i) si žalobca od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné

a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, (ii) vymáhanie nárokov žalobcu môže byť odovzdané do mandátnej správy a (iii) že pokiaľ dlžná suma akejkolvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou budú žalovaní v omeškani so splácaním viac ako 3 (slovom: tri) mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplatneniu celého dlhu zo zmluvy. Žalobca poukázal na ust. § 46 ods. 1 Zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov: „Nesplatené pohľadávky a záväzky úpadcu, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa od vyhlásenia konkurzu až do zrušenia konkurzu považujú za splatné, ak tento zákon neustanovuje inak; to platí rovnako pre podmienené pohľadávky, ktoré sa v konkurze uplatňujú prihláškou. Pohľadávky úpadcu spojené so záväzkom podriadenosti podľa osobitného predpisu, 1a) ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa na účely konkurzu považujú za splatné až odo dňa ukončenia prevádzkovania úpadcovho podniku správcom po vyhlásení konkurzu“, v zmysle ktorého došlo dňom vyhlásenia konkurzu k splatnosti všetkých nesplatených pohľadávok a záväzkov úpadcu. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že nakoľko bolo Uznesenie o vyhlásení konkurzu zverejnené v Obchodnom vestníku SR dňa 29.09.2022, účinok zosplatnenia nastal dňa 30.09.2022 ex lege. Nakoľko sa žalovaní dostali do omeškania so splácaním úveru, žalobca má právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatenej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. Zmluvy), na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatenej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy). Žalobca si uplatňuje voči žalovanému nárok na zaplatenie: istiny (celková výška dlžnej istiny Úveru) vo výške 4.280,14 Eur, zmluvných úrokov vo výške: 21,33 % ročne (článok II. Zmluvy), t.j. celkovo vo výške 2.242,66 Eur, zmluvnej pokuty vo výške: 10 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru spolu vo výške 642,45 Eur, zákonného úroku z omeškania vo výške: 5 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru uvedených v tabuľkovej časti žaloby, sumy vynaložených nákladov vo výške 14,00 Eur a náhrady trov konania vo výške 392,58 Eur pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

2. Žalovaní sa k podanej žalobe a jej prílohám, ktoré im boli doručené dňa 23.06.2023 do vlastných rúk spolu s poučením súdu podľa Civilného sporového poriadku a s Uznesením súdu s výzvou na vyjadrenie zo dňa 20.06.2023, doposiaľ nevyjadrili.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 18.09.2023, na ktorom právny zástupca žalobcu zotrval na písomne podanej žalobe a vyjadreniach, s tým že považuje tento nárok v celom rozsahu za dôvodný, a zároveň krátkou cestou predložil listinné dôkazy, ktoré preukazujú skúmanie bonity pred uzavretím spotrebiteľského úveru zo strany žalobcu a teda preukazujú, že žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou pred poskytnutím úveru. S ohľadom na uvedené mal za to, že žaloba je dôvodná a navrhol, aby súd tejto žalobe v celom rozsahu vyhovel a v prípade úspechu si uplatnil nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žalovaní nevyužili svoje právo vyjadriť sa, k osobným pomerom žalovaná 1/ uviedla, že si je vedomá tohto úveru, ktorý brali spoločne s manželom. Zo začiatku ho splácali, ale potom to už nestíhali. Aktuálne je na materskej dovolenke s jediným príjmom rodičovským príspevkom vo výške približne 500,00 Eur mesačne. Žiadny iný príjem nemá, nevlastní žiadne hodnotné hnutelne veci a ani žiadnu nehnuteľnosť. Bývajú v rodinnom dome spoločne so svokrovcami, má jedno maloleté dieťa. Žalovaný 2/ rovnako uviedol, že si je vedomý tohto úveru, no momentálne ho nesplácajú. Nič nevlastní okrem motorového vozidla rok výroby 1996, je zamestnaný ako vodič v spoločnosti N. E.. Humenné, s pravidelným mesačným čistým príjmom približne vo výške 800,00 Eur, žiadny iný príjem nemá. Má len jednu vyživovaciu povinnosť, a to spoločné dieťa s manželkou G. D., teda žalovanou 1/. Bývajú u jeho matky, pretože otec už je nebhý, teda bývajú v rodinnom dome v K., ktorý patrí jeho matke. V rámci dedičského konania nedostal žiaden podiel a nevie, či v budúcnosti bude z neho vôbec niečo vlastniť. Čo sa týka predmetného úveru, tak vtedy prišiel o prácu a nemali to z čoho splácať. V čase, keď o úver spolu s manželkou požiadali, mal lepšiu prácu. Pracoval v E. Snina ako vodič. Chodili aj do zahraničia, takže si vedel pekne zarobiť. Následne o túto prácu prišiel, bol nezamestnaný. Potom sa zamestnal v spoločnosti O. Humenné, kde bol jeho plat veľmi malý. V tom čase žili ešte v nájme v L. a po úhrade nájomného a ďalších výdavkov im už nezostávalo na platbu úveru. Teraz pracuje rovnako ako vodič, a to v spoločnosti N.. Okrem tohto jedného úveru nemajú s manželkou žiadne iné dlhy ani pôžičky. Čo sa týka splatenia tohto záväzku, momentálne by ich príjem postačoval na to, aby ho zaplatil v splátkach, napr. vo výške polovice z pôvodnej splátky, alebo aj vo výške 100,- Eur mesačne. Právny zástupca žalobcu prítomný na pojednávaní s uvedenou výškou splátky vyjadril súhlas.

4. Na základe žiadosti žalovaných 1/ a 2/ o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 25.04.2017 (čl. 59-62) žalobca a žalovaní 1/ a 2/ uzavreli dňa 27.04.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere číslo (variabilný symbol) XXXXXXXXXX (ďalej len ako „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným spotrebiteľský úver vo výške 5.000,- Eur, s počtom pravidelných splátok 60 s mesačnou frekvenciou ich platenia, s výškou splátky 136,19 Eur mesačne, splatnou k 19. dňu v mesiaci, s dátumom splatnosti prvej pravidelnej splátky 19.06.2017, s celkovou čiastkou na zaplatenie 8.171,40 Eur, s úrokovou sadzbou úveru vo výške: 21,33 % p.a., s RPMN vo výške 22,78 %, s priemernou RPMN 15,12 %, odplatom podľa Občianskeho zákonníka vo výške 21,33 %, s dobou trvania zmluvy na dobu určitú do 19.05.2023 a s úrokovou sadzbou pre prípad omeškania spotrebiteľa 5,00 %. Úver bol čerpaný jednorazovo v plnej výške na bankový účet žalovaných dňa 27.04.2017 (čl. 15-19). Súčasťou Zmluvy bol aj Sadzobník poplatkov pre fyzické osoby (čl. 20).

Podľa čl. IX. bod 1 Zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Podľa čl. IX. bod 3 Zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek pravidelnej splátky alebo jej časti podľa tejto zmluvy po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu (tzv. zosplatenie úveru). Toto právo môže veriteľ uplatniť, ak dlžník bol písomne vyzvaný na úhradu omeškanej pravidelnej splátky s upozornením na právo veriteľa vyhlásiť zosplatenie úveru. Toto upozornenie sa dlžníkovi doručí v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením uvedeného práva veriteľa. Podľa čl. IX. bod 4 Zmluvy, v prípade omeškania dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12 % p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2 tohto článku sa použije rovnako.

Súčasťou žiadosti bola aj fotokópia občianskeho preukazu a vodičského preukazu žalovanej 1/ a žalovaného 2/ (čl. 63-70). Žalobca za účelom preukázania skúmania bonity žalovaných pred uzavretím zmluvy doložil aj Potvrdenie zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zamestnanca zo spoločnosti O. Slovensko, s.r.o. (čl. 71-72) a správu z registra úverov z 25.04.2017 (čl. 73-76).

5. Písomnosťou označenou ako Upomienka č. 1 zo dňa 26.05.2018 žalobca upozornil žalovanú 1/ (čl. 11-12) a žalovaného 2/ (čl. 22-23), že dňa 19.05.2018 uplynul dátum splatnosti mesačnej splátky poskytnutého úveru na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX voči ich spoločnosti vo výške 136,19 Eur a vyzval ich na zaplatenie dlžnej sumy do 3 dní odo dňa doručenia upomienky. Zásielka bola žalovanej 1/ doručená dňa 31.05.2018 a žalovanému 2/ rovnako dňa 31.05.2018.

6. Písomnosťou označenou ako Posledná výzva zo dňa 02.06.2018 vyzval žalobca žalovanú 1/ (čl. 13-14) a žalovaného 2/ (čl. 24-25), na zaplatenie dlžných mesačných splátok úveru vo výške 272,38 Eur, pričom ich zároveň upozornil, že si od omeškania s úhradou mesačných splátok v predpísanom termíne splatnosti uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, čiže zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Zároveň boli žalovaní 1/ a 2/ touto písomnosťou upozornení, že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou budú žalovaní v omeškaní so splácaním viac ako 3 mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplateniu celého dlhu zo Zmluvy. Zásielka bola žalovanej 1/ doručená dňa 28.06.2018 a žalovanému 2/ rovnako dňa 28.06.2018.

7. Z platobnej disciplíny k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX vyplýva, že žalovaní uhradili nepravidelnými platbami celkovú sumu vo výške 13 splátok v sume 1.648,60 Eur, pričom poslednú platbu uskutočnili dňa 15.05.2020 vo výške 20,00 Eur (čl. 21).

8. Z Uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 vyplýva, že na majetok dlžníka E., F., so sídlom I. X/X, XXX XX D. - J., IČO: XXXXXXXX, bol vyhlásený konkurz. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 dňa 29.09.2022 (čl. 8-9). Dňa 04.05.2023 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 85/2023 pod číslom K024068 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.04.2023, sp. zn. 31K/25/2022, z ktorého vyplýva, že Okresný súd Bratislava I rozhodol o tom, že do funkcie správcu dlžníka E., a. s., so sídlom I. X/X, XXX XX D. - J., IČO: XXXXXXXX, ustanovuje spoločnosť A. XXXX, H. so sídlom kancelárie B. C. X, XXX XX D., číslo správcu 2009 (čl. 10).

9. Zo štatistiky NBS o priemerných úrokových mierach z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) za rok 2017 vyplýva, že v období uzavretia predmetnej zmluvy, teda v 4/2017 bola úroková miera vo výške 6,99 % ročne pre nové obchody (čl. 52).

10. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. „Občiansky zákonník“ v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy (ďalej len ako „OZ“), záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 OZ, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 OZ, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k), písm. t) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, a ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 53a OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky

súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1, 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje. Podľa § 2 písm. a), b), d), g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a); veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti; zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom; celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poisťné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

Podľa § 7 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva

o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

Podľa § 517 ods. 1, 2 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase vzniku omeškania žalovaného, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu,^{2a)} naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

Podľa § 1a ods. 1, ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

Podľa § 46 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Nesplatené pohľadávky a záväzky úpadcu, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa od vyhlásenia konkurzu až do zrušenia konkurzu považujú za splatné, ak tento zákon neustanovuje inak; to platí rovnako pre podmienené pohľadávky, ktoré sa v konkurze uplatňujú prihláškou. Pohľadávky úpadcu spojené so záväzkom podriadenosti podľa osobitného predpisu,^{1a)} ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa na účely konkurzu považujú za splatné až odo dňa ukončenia prevádzkovania úpadcovho podniku správcom po vyhlásení konkurzu.

Podľa § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak, vyhlásením konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi. Lehoty v týchto konaniach ustanovené alebo určené počas prerušenia týchto konaní neplynú. Na účastníkov konania, ktorí vystupujú na strane úpadcu, prerušenie konania pôsobí, len ak ide o nerozlučné spoločenstvo alebo o intervenciu.

Podľa § 47 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v konaniach prerušených podľa odseku 1 možno pokračovať na návrh správcu; správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania namiesto úpadcu. Ak návrh na pokračovanie v konaní nie je podaný do konca prvej schôdze veriteľov,

súd vyzve správcu a dlžníka, prípadne nerozlučných spoločníkov na strane dlžníka na jeho podanie v lehote nie kratšej ako 30 dní. Ak správca v určenej lehote nevyjadrí s pokračovaním v konaní súhlas, súd pokračuje v konaní s dlžníkom, ak pokračovanie v konaní v určenej lehote navrhne dlžník alebo prípadní nerozluční spoločníci dlžníka. Nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní v určenej lehote má účinky späťvzatia žaloby.

Podľa § 47 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správcovi v súlade s týmto zákonom alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca.

11. Posudzovaný právny vzťah strán sporu je vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 27.04.2017.

Žalobca si v tomto konaní uplatnil z tohto spotrebiteľského úveru istinu ku dňu zosplatnenia úveru, ktoré nastalo ex lege ku dňu 30.09.2022, teda deň nasledujúci po dni zverejnenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka – žalobcu, vo výške 4.280,14 Eur, zmluvné úroky vo výške 21,33 % ročne, t.j. celkovo vo výške 2.242,66 Eur, zmluvnú pokutu vo výške 10 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru, čo je spolu suma vo výške 642,45 Eur, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru uvedených v tabuľkovej časti žaloby a sumu vynaložených nákladov vo výške 14,00 Eur,

Žalobca - právnická osoba - podnikateľ bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaný - fyzická osoba - nepodnikateľ bol v postavení spotrebiteľa. Uvedený právny vzťah je v režime spotrebiteľského práva, súd ho preto posudzoval podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitných právnych predpisov - zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, zákona o ochrane spotrebiteľa, zákona o bankách a všeobecného právneho predpisu - Občianskeho zákonníka, účinných v rozhodnom období.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti, a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Sám žalobca postavenie žalovaného ako spotrebiteľa v tomto konaní nespochybňoval.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Nepochybne uzatvorená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá

je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa a to údaj o výške splátky, o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov).

12. Keďže zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí predmetnej spotrebiteľskej zmluvy o úvere uzatvorenej medzi stranami sporu súd dospel k záveru, že predmetná zmluva obsahuje všetky náležitosti tak ako v čase jej uzatvorenia vyžadoval zákon č. 129/2010 Z.z., a teda konštatuje, že táto zmluva obsahuje všetky náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy.

Súd tiež dospel k záveru, že žalobca pri poskytnutí spotrebiteľského úveru žalovaným postupoval s odbornou starostlivosťou a preveril ich schopnosť splácať úver, o ktorom súdu predložil dôkazy, a teda súd konštatuje, že žalobca bonitu a schopnosť žalovaných splácať úver pred uzavretím predmetnej Zmluvy preskúmal.

13. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Súd mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanými 1/ a 2/ bola dňa 27.04.2017 uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 347810145, na základe ktorej bol žalovaným jednorazovo poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 5.000,00 Eur, ktorý sa zaviazali splatiť formou 60-tich pravidelných mesačných splátok vo výške 136,19 Eur. Žalovaní titulom splácania úveru uhradili celkovo sumu vo výške 1.648,60 Eur, čo v konaní nebolo sporné.

V Zmluve bol uvedený dohodnutý zmluvný úrok vo výške 21,33 % ročne. Súd je však toho názoru, že tento úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku - poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 137/2003). Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri nových spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam pri úveroch od 1 roku do 5 rokov v mesiaci apríl 2017 na úrovni 6,99 % ročne (resp. za II. štvrtrok 2017 bol na úrovni 6,44 %). Dohodnutá výška úrokov 21,33 % ročne uvedená v predmetnej zmluve podstatne, viac ako trojnásobne, prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci apríl 2017. Nebankový subjekt pri poskytovaní úverov síce podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov (aj keď vyššia ako pri bankách) musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie, teda nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané úroky.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100% je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

V prejednávanej veci vzhľadom na vyššie uvedené, dospel súd k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 21,33% ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je Zmluva v zmysle § 41 OZ neplatná. Na základe vyššie uvedeného môže žalobca od žalovaných požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov a predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaní 1/ a 2/ čerpali úver vo výške 5.000,00 Eur a poukázali

úhrady - splátky úveru celkovo vo výške 1.648,60 Eur (čl. 40), súd preto priznal žalobcovi rozdiel medzi poskytnutým úverom a skutočne zaplatenou čiastkou zo strany žalovaných, teda priznal sumu 1.806,17 Eur (5.000,00 Eur – 1.648,60 Eur = 3.351,40 Eur), a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

14. Žalovaní si neplnili povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy - splácať úver dohodnutými pravidelnými mesačnými splátkami riadne a včas, a počas trvania úverového vzťahu sa viackrát dostali do omeškania, resp. neplatili splátky v dohodnutej výške podľa Zmluvy, čo mal súd za preukázané z prehľadu platobnej disciplíny k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, podľa ktorého žalovaní zaplatili celkovo 13 splátok v rôznych výškach. Poslednú splátku úveru, ktorú žalovaní uhradili, bola platba dňa 15.05.2020 vo výške 20,00 Eur, preto žalobca požadoval aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne z jednotlivých omeškaných splátok úveru vo výške 136,19 Eur odo dňa ich splatnosti do zaplatenia. Keďže sa žalovaní dostali do omeškania, súd priznal žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania vo výške 5% ročne z jednotlivých omeškaných splátok úveru odo dňa ich splatností do zaplatenia tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

15. Žalovaní 1/ a 2/ na pojednávaní dňa 18.09.2023 požiadali o prípadné plnenie záväzku voči žalobcovi v splátkach, čo odôvodnili tým, že nemajú finančné prostriedky na zaplatenie celej dlžnej sumy naraz, pretože to nie je v ich možnostiach, keďže žalovaná 1/ je poberateľkou rodičovského príspevku a toho času nepracuje a žalovaný 2/ pracuje ako vodič a má jediný čistý príjem vo výške 800,00 Eur mesačne. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní na pojednávaní uviedli, že chcú splácať dlžnú sumu v splátkach, vzhľadom na výšku pohľadávky žalobcu, ako aj s ohľadom na nepriaznivé majetkové pomery na strane žalovaných, súd v konečnom rozhodnutí povolil žalovaným dlžnú sumu splácať v mesačných splátkach vo výške 100,00 Eur splatných vždy k 15-temu dňu v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, a to pod hrozbou straty výhody splátok s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatný celý dlh, tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Súd má zato, že povolená suma mesačnej splátky je v možnostiach žalovaných a nepovolenie splácať dlh v splátkach by vzhľadom na ich životnú situáciu a majetkové pomery mohlo viesť k exekučnému konaniu, čo by nebolo v súlade s dobrými mravmi, keďže sú ochotní splácať dlžnú sumu v splátkach, pričom s poukazom na ich finančnú situáciu, iná možnosť ani neprichádza do úvahy. S uvedenou výškou splátky na pojednávaní vyjadril súhlas aj právny zástupca žalobcu.

16. V tomto konaní si žalobca uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo súm omeškaných splátok úveru uvedených v tabuľkovej časti žaloby odo dňa omeškania do dňa podania žaloby, čo spolu predstavuje zmluvnú pokutu vo výške 642,45 Eur. Žalobca si uplatnil tento nárok v zmysle zmluvných dojednaní a to čl. IX bod 1. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd v tejto časti však považoval nárok žalobcu za nedôvodný.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Súd poukazuje, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 5Csp/99/2018-39 zo dňa 10.10.2019, vo svojom rozhodnutí určil: „že zmluvné podmienky v Zmluve o úvere č. 725620550 zo dňa 21.12.2017 uzatvorené medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným (spol. E., a.s.) uvedené: v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 1 v znení : „Ak sa Dlžník dostane do omeškania so splácaním Pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto Zmluvy, Veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.“, a v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 4 v znení: „V prípade omeškania Dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má Veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2 tohto článku sa použije rovnako.“ sú ako neprijateľné zmluvné podmienky neplatné.“ Uvedené rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo potvrdené odvolacím súdom rozsudkom zo dňa 29.04.2021 vo veci sp. zn. 9CoCsp/23/2020.

Ak súd v individuálnom spore rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, že konkrétna podmienka je neprijateľná alebo neplatná (§ 298 CSP), ide o vyriešenie sporu medzi konkrétnym dodávateľom a spotrebiteľom. Súd vo výroku svojho rozhodnutia neuvádza povinnosť dodávateľa zdržať sa ďalšieho používania tejto podmienky. Napriek tomu však prichádza do úvahy precedenčný charakter uvedeného rozsudku, keď v iných sporoch medzi spotrebiteľom a dodávateľom procesný útok, resp. procesná obrana (čl. 6 ods. 1 CSP) môžu byť založené na inom rozsudku súdu, ktorý sa týka rovnakej veci. Napriek tomu, že súd v rozsudku, ktorý sa týka individuálneho sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom,

nezakazuje dodávateľovi ďalšie použitie dotknutej zmluvnej podmienky, táto povinnosť dodávateľovi vyplýva z hmotnoprávneho ustanovenia § 53a OZ. Porušenie tejto zákonnej povinnosti môže mať za následok absolútnu neplatnosť dotknutej časti spotrebiteľskej zmluvy (§ 39 v nadväznosti na § 41 OZ), právo na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 2 OZ) a napokon právo na náhradu škody (§ 42 OZ). V konaní o týchto nárokoch sa už nemusí dokazovať neprijateľnosť dotknutej zmluvnej podmienky. Ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobhájí, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a OZ. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porovnaj čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná - rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011 zo dňa 24.04.2012.

Ďalej podľa § 3a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Súd sa preto zaoberal aj samotou výškou zmluvnej pokuty určenej sadzbou 12% ročne z dlžnej sumy v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/136/2018 zo dňa 15.11.2018: „Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie uvedený výklad žalovaného o zmluvnej pokute nezdieľa. Ustanovenie 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Irelevantné je tvrdenie žalovaného, že zmluvná pokuta sama o sebe nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškania v zmysle bodu 11.3, keďže na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,6 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%) a odvolací súd preto súhlasí s tým, že zmluvná podmienka uvedená v článku 11 je v rozpore so zákonom. Lepšiu situáciu žalobcovi neprivedie ani tvrdenie, že dodržanie zákonom stanovenej hornej hranice sankcií je možné napríklad tým, že si nebude uplatňovať celý úrok z omeškania, ale iba jeho časť. Takéto následné zvažovanie krokov veriteľa, ku ktorým musí dôjsť, aby bola naplnená litera zákona, je pre spotrebiteľa neprijateľné. Spotrebiteľ musí byť už v čase uzatváranie zmluvy oboznámený s presnou výškou zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, ktoré si v prípade nesplnenia svojich povinností bude môcť veriteľ od neho vymáhať. Povinnosť dojednať zmluvnú pokutu určením jej výšky alebo určením spôsobu jej určenia je zákonná požiadavka určenou priamo v ust. § 544 ods. 2 OZ a vyššie uvedený spôsob určenia, resp. výpočtu zmluvnej pokuty v Zmluve o spotrebiteľskom úvere tejto požiadavke nezodpovedá, pretože je neurčité a nejasné. Nehovoriac o tom, že od takéhoto neurčitého zmluvného ustanovenia veriteľ odvodzoval aj celkovú výšku pohľadávky, ktorú si voči veriteľovi uplatňoval dohodou o zrážkach zo mzdy. Odvolací súd zároveň upriamuje pozornosť na to, že ustanovenie § 3a ods. 3 nariadenia prichádza do úvahy len v prípade, ak je splnená podmienka uvedená v odseku 1, teda, ak súčet sankcií neprevyšuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne neprevyšuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády, tak len v tomto prípade platí, že ak podľa tohto pravidla určené sankcie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie je možné uplatňovať len do výšky úrokov z omeškania podľa nariadenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tejto časti za vecne správne.“ Aj v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú a v rozpore so zákonom, s poukazom na ust. 3a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktoré ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (12 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%), preto

je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka je takto dojednaná zmluvná podmienka absolútne neplatná. Obdobný záver bol vyslovený Krajským súdom v Prešove v jeho rozhodnutí sp. zn. 1CoCsp/7/2020 zo dňa 25.06.2020.

Súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti preto žalobu v časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom ako nedôvodnú zamietol.

17. Ďalším z uplatnených nárokov žalobcu bol nárok na zaplatenia vynaložených nákladov v celkovej výške 14,00 Eur, pričom sú to poplatky vo výške 2 x 3,00 Eur a 2 x 4,00 Eur za upomienky č. 1 a posledné výzvy zasielané žalobcom žalovaným, ktorými ich vyzýval na zaplatenie omeškaných dlžných súm. Konkrétne ide o náklady za vystavenie upomienky č. 1 žalovanej 1/ zo dňa 26.05.2018 vo výške 3,00 Eur, náklady za vystavenie upomienky č. 1 žalovanému 2/ zo dňa 26.05.2018 vo výške 3,00 Eur, náklady za vystavenie poslednej výzvy žalovanej 1/ zo dňa 23.06.2018 vo výške 4,00 Eur, náklady za vystavenie poslednej výzvy žalovanému 2/ zo dňa 23.06.2018 vo výške 4,00 Eur, t.j. vynaložených nákladov spolu vo výške 14,00 Eur. Tieto náklady žalobca vyúčtoval v zmysle svojho sadzobníka poplatkov. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014. Takéto dojednanie je preto neplatné s poukazom na ust. § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka. Zároveň súd dáva do pozornosti aj rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co/109/2011, kde konštatoval, že cit. „Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“. Uplatňovanie uvedených poplatkov je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka s poukazom aj na Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19. Súd preto žalobu aj v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

18. Súd záverom uvádza, že zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute, ako aj o nákladoch na vymáhanie (vynaložených nákladoch za písomné upomienky a výzvy), ktorých zaplatenie si žalobca v konaní uplatnil, nebolo ani individuálne dojednané. Pre posúdenie, či zmluvná podmienka bola individuálne dojednaná, je podstatné, či sa mal spotrebiteľ možnosť s ňou pred podpisom zmluvy oboznámiť, a či mohol ovplyvniť aj jej obsah. Pokiaľ sa so zmluvnou podmienkou oboznámiť mohol, ale nemohol ovplyvniť jej obsah, tak nemožno hovoriť o individuálne dojednanej zmluvnej podmienke (§ 53 ods. 2 OZ). Za individuálnu, so spotrebiteľom dojednanú zmluvnú podmienku, možno považovať len takú, ktorá bola predmetom rokovania zmluvných strán medzi účastníkmi zmluvy v procese jej kontraktácie a jej znenie bolo spoločným konsenzom zmluvných strán vyplývajúcich z týchto rokovaní. Žalovaní ako spotrebiteľia nemali možnosť ovplyvniť uvedené zmluvné dojednanie, preto sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaní ako spotrebiteľia si zmluvnú pokutu a ani poplatky osobitne nevyjednali, mohli len zmluvu vrátane jej príloh ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa jej podmienkam. Na týchto skutočnostiach nič nemení ani tá skutočnosť, že žalovaní ako spotrebiteľia osobitne prílohu zmluvy - Sadzobník poplatkov dňa 27.04.2017 podpísali.

Dojednanie o zmluvnej pokute nespĺňa ani náležitosti predpokladané ustanovením § 544 ods. 2 OZ, ktoré predpokladá dojednanie zmluvnej pokuty v písomnej forme, pričom dojednanie o nej musí byť podpísané zmluvnými stranami. Pokiaľ je zmluvná pokuta dojednaná v rámci formulárovej zmluvy, v rámci štandardného formulára žalobcu s vopred určenými podmienkami a nemožnosťou ich zmeny žalovanými, nemožno takéto dojednanie o zmluvnej pokute považovať za platné dojednanie v písomnej forme tak, ako to predpokladá § 544 ods. 2 OZ. Podmienka individuálneho dojednania v písomnej forme by podľa názoru súdu bola splnená v prípade, ak by zmluva obsahovala podpis zmluvných strán aj pri tých ustanoveniach časti zmluvy, ktoré sa vzťahujú práve k zmluvnej pokute. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny názor vyslovený napríklad v rozhodnutiach Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12CoCsp/171/2019 zo dňa 26.05.2020, sp. zn. 12Co/169/2019 zo dňa 26.05.2020 a sp. zn. 12CoCsp/6/2020 zo dňa 15.12.2020.

19. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo

Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie

po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 46,68 %, žalovaní 1/ a 2/ boli úspešnejší, a to v rozsahu 53,32 %, avšak žalovaným do rozhodnutia vo veci žiadne trovky nevznikli, preto súd o trovách konania rozhodol v súlade § 255 CSP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Podľa § 355 ods. 1 CSP je proti tomuto rozsudku prípustné podať odvolanie.

Podľa § 358 CSP, odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 362 ods. 1 CSP, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje - teda prostredníctvom Okresného súdu Humenné na Krajský súd v Prešove. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 362 ods. 2 CSP, odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená v stanovenej lehote po nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. „Exekučný poriadok“ v znení neskorších predpisov.